

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS ORGAN

419 East 9th Street, NEW YORK, N. Y.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.

Főszerkesztő: HIMLER MARTON
Cz. szerkesztő: EGGER SANDOR

Előfizetési ár egy évre... \$1.00

Megjelenik minden csütörtökön

The only Hungarian Miners Organ in the U. S.

Editor: MARTIN HIMLER
Mg. Editor: ALEX EGGER

Subscription rates \$1.00 yearly.

Published every Thursday.

Kiadja:

A MAGYAR Bányászlap KIADÓVÁLLALAT, R. T. HIMLER MARTON elnök és pénztárnok, HARTLEY JÓZSEF, alelnök EGGER SANDOR, tdkár.

Published by the:

HUNGARIAN MINERS ORGAN PUBLISHING CO., INC. MARTIN HIMLER, Pres. & Treas. ALEXANDER EGGER, Secy. JOSEPH HARTLEY, V.-President.

A MAGYAR Bányászlapot Bányászok Irjnak, Bányászokról, Bányászoknak.

THE HUNGARIAN MINERS ORGAN IS WRITTEN FOR MINERS, OF MINERS, BY MINERS.

Entered as second class matter at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Miért oly későn?

Az ohioi bányászok már körülbelül egy éve sztrájkolnak; egy éve, hogy az a sok ember kenyéret nélkül van és ez idő alatt folyton tárgyaltak, veszekedtek, marakodtak; a szegény pedig összetett kezekkel és kenyér nélkül csak vár, úgy, hogy már nemsokára eltelik egy év és még mindig csak nyomorognak és éhezni várják, hogy hát mikor is lesz valami eredmény már, mikor jutnak végre megegyezésre és mikor lesz már — sok keserves koplalás után kenyérük.

Sok hónapi tárgyalás után eddig mindössze annyit értek el, hogy egyes telepek megegyeztek a munkásokkal és helyreállították a munkát, a keresethez jutott emberek száma azonban olyan elenyészően csekély a sztrájkoló tömeghez képest, hogy ez egyáltalában nem tekinthető eredménynek akkor, amikor ezek nyomorgásból, életről van szó. És a kormány mindaddig nem vett tudomást az egészről, észre sem vette, hogy ezek nyomorognak, hogy a sok üres tárgyalással csak nullik az idő és a munkások meg várhatnak hónapokig, amíg olyan kedvben találják őket, hogy valahogyan megállapodásra jussanak.

Most aztán a kormány is belezárt a dologba és magához rendelte a bányatulajdonosokat, hogy a kínos sztrájk ügyében végre döntésre jussanak és nagylelkien megszabadítsák a munkások ezreit a régóta tartó nyomorgástól.

Körülbelül egy év után észrevették azt a szerencsétlen és szomorú helyzetet, amelyben az ohioi bányászok szünyölnek, majd nem egy év kellett ahhoz, hogy az éhezők könyörgése elérjen a fülliköz és megszánja a szívük a szerencsétleneket.

Most aztán későre nyújtják a kezüket, elismerést várón hangoztatják, hogy: ime, milyen jószívűek vagyunk, mennyire fáj nekünk a munkásság fájdalma és hogy együtt dobog a szívünk a nép szívével.

Hát gyönyörű is az irgalmasság és jószívűség erőnye, de csak akkor, ha idejében alkalmazkodik. Miért kellett ezzel varni egy évi? Miért kellett megengedni, hogy az a szegény, sorsidőzött nép hosszú hónapokon át kínlódjék és éhezzen, amíg az urak feljűkfordítják kegyes szemiket? Miért kellett csaknem egy évig észrevétlenül hagyni a bányászok rossz életét, keserves sorsát, hiszen nem volt elfüggönyözve, a panaszokat hallotta egész Amerika; sajnáts is őket mindenki, csak éppen azok nem vették rájuk tudomást, akik segíthettek volna e szomorú ügyben. Miért kell eljutni az embereknek az éhhalál szélére, hogy észrevessék, hogy éhesek, a könyörüljenek rajtuk.

Amikor a sztrájk már egy-két hónapja folyt és látszott, hogy a tárgyalásokban olyan nagy a kü-

lönbség az ellenfelek között, hogy nem juthatnak hamarosan egészséges és békés megegyezésre, akkor kellett volna a kormánynak közbelépni, minden hatalmi súlyával és közvetítési békét, hogy ezáltal visszaadják a munkások elvesztett kenyéret. Mert hát ki törődjék a néppel, ha maga az állam tétlenül nézi azok nyomorúságát, amikor könnyű szerrel segíthetne rajtuk. Hiszen a nép jóléte az állam fontos érdeke és ennek előmozdítására nem szabad sajnálni sem fáradságot, sem áldozatot. Az államnak súlyos és világos kötelessége, hogy törődjék népével és ahol csak lehet, ha nem is fényes, de elviselhető viszonyokhoz segítse őket. Mi volt ezen gondolkodni való majdnem egy évig? Miért kellett előbb agyonkínözni az embereket, miért nem segítettek akkor, amikor a nyomor még csak kisebb volt és miért kellett megvárni, amíg az életkedvüket és energiájukat javát elvesztik a keserves és egyenlőtlen küzdelemben.

Ha a sztrájk elején lépett volna a kormány közbe és ő vette volna kezébe mindjárt a tárgyalást, hamarosan el lett volna intézve az egész ügy, még mielőtt ennyi kárt okozott volna és már rendszeres volna a munkások ezreit a hosszú nyomorúságtól és éhezéstől.

Uj szerződés a New Riveren

Április elején jár le a New River szűkezőkén a bányászok szerződése a társulatokkal és lázas készülődés folyik, hogy akkora valamelyes megegyezést készítsenek a szervezet és a társulatok közt.

A munkások csak méltányos követeléseket támasztanak és így valószínű, hogy hosszabb húza-vonára nem lesz szükség, mert az csak az esetben lehet, ha a társulat nem látja be a munkások kéréseinek a jogosságát.

Egyik magyar lapban azt látjuk, hogy a New River mezőre most is keresnek magyar bányászt. Figyelmeztetjük tehát bajtársainkat, hogy ne menjenek most arra a vidékre, mert munkára igazában szükség sehol nincsen, de meg mert nem tudhatják senki, hogy mit hoz az április elseje a bányászokra azon a vidéken. Egyáltalán szeretnénk, hogy bajtársaink megértenék, hogy munkást kereső hirdésekre soha se adjanak semmit, még akkor se, ha az esetleg nálunk jelene meg, (ámbar mi bányászt kereső hirdést nem is igen fogadunk el) mert azért, amit valaki a lapban hirdet, senki nem lehet felelős. Egyedül a munkahirek rovata lehet a bányászok kalauza azban, hogy hol van munka, mert azt a magyar bányászok küldik be nekünk, és mert ha valahol szükség van munkásra, azt mi mindig közöljük.

Egy bajtársunk pihenni tért.

Iselinből tudtja egy magyar bajtársunk, hogy Böcsa Károly magyar bányász, aki Kaszáról, Nógrád megyéből szakadt Amerikába, a múlt hónap február 25-én hirtelen meghalt. Böcsa testvérünk egyidejűleg nem tartozott és jószívű magyar emberek gondoskodtak róla, hogy eltemessék, a lelkező szintén jószívűl végezte a szertartást, de a gyász igaz volt a magyarok szívében, akik között földje is volt az elhunyt bajtársnak. Otthon leánya és felesége gyászolják.

Dr Emil Elder
FOGORVOS
A New Michell épületében
ELDORADO, ILL.

ÁRCSÖKKENÉS FOLYT AN MA
Minden 100 korona
HAZAKÜLDÉSE TELJES FELELŐSSÉG MELLETT NÁLAM

17 dollár

Töltsd ki ezen ívet, vágja ki és küldje be hozzá a pénzzel EZ A PÉNZKÜLDŐ IV.

Neve annak, akinek otthon a pénz kifizetendő: .....

Hol lakik, akinek a pénz kifizetendő .....

Utolsó posta: .....

Utca és házzám: .....

Megye: .....

Hány dollárt küld: .....

Hány koronát kapjanak otthon: .....

A küldő neve: .....

Lakhely és pontos címe: .....

100 korona.. 17 dollár
200 korona.. 34 dollár
300 korona.. 51 dollár
400 korona.. 68 dollár

500 korona.. 85 dollár
600 korona.. 102 dollár
800 korona.. 136 dollár
1000 korona.. 170 dollár.

Küldje mindenki pénzét most erre a címre
KISS EMIL, bankár
133 SECOND AVE., NEW YORK.
ALAPITVA 1898-BAN.

ALAPITATOTT 1886-ik ÉVBEN

A. GOODMAN, Inc.
Hajójegy, Pénzküldő és Közjegyzői Iroda
Pocahontas, Va.

Goodman Adolf
Goodman Ferenc

SOHASEM VOLT OLYAN SZÜKSÉG MAGYARORSZÁGBAN A PÉNZRE MINT MOST

100 korona \$17 **100 korona \$17**

vagyis ha nálunk befizet 17 dollárt, azért otthon kerek 100 koronát fizetünk ki.

Mindenki aki általunk küld pénzt, megkapja a Magyar Királyi Postatakarékpénztár eredeti hivatalos nyugtáját.

Minden pénzküldeményért teljes felelősséget vállalunk.

A. GOODMAN, Inc. POCAHONTAS, VA.

NEVE ANNAK, AKINEK OTTHON A PÉNZ KIFIZETENDŐ: .....

HOL LAKIK AZ, AKINEK OTTHON A PÉNZ KIFIZETENDŐ? .....

UTCA ÉS HÁZZÁM: .....

UTOLSÓ POSTA: .....

MEGYE ÉS ORSZÁG: .....

ÖSSZEG-DOLLÁROKBAN: .....

MENNYIT KAPJANAK OTTHON: .....

A KÜLDŐ NEVE: .....

LAKHELY ÉS PONTOS CÍME: .....

(Írja ki a box-számot, vagy az utcát és házzámot)

100 Korona \$17.00 **200 Korona \$34.00**

KI TETTE KÖZHÍRRÉ AZ OLCsÓ RÁTAT?

Van elég beutalt amerikai magyar pénzküldő cég, melynek tulajdonosa épp oly pontosan, épp oly biztosan, épp oly felelősség mellet küldi a pénzt Magyarországra, mint én.

DE SZAZ KORONÁT 18 DOLLÁRÉRT JANUÁR HÓ 11-TŐL FEBRUÁR HÓ KÖZEPE TAJAIG SENKI SEM HIRDETTE,

CSAK
az amerikai magyarság leghűségesebb pénzküldője

Róth H. Ignác
3966 Second Ave., PITTSBURGH, PA.

Most pedig fokról-fokra csaknem minnyájan a napi árfolyam alkalmazásával küldjük a pénzt. ENNEK EN VAGYOK AZ OKA, MEG A CLEVELANDI SZABADSÁG.

500 Korona \$85.00 **1000 Korona \$170.00**

Minden hozzám érkező pénzküldeményért szavatolok PÉNZKÜLDEMÉNYEIT JUTTASSA HOZZAM, MEIT EN AZOKAT

POSTAI UTON

a LEGGYORSABBAN, LEGPONTOSABBAN ÉS LEGBIZTOSABBAN kituldom az általam csemetnek Otthon VÁRVA-VÁRJA K A PÉNZT ÖNTÖL, KÍVÜLJÉN TEBÁT ALTALAM ES MINÉL GYORSABBAN!

JOHN NÉMETH, bankár
volt es. és királyi konzuli ügyvivő.
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.
Városi iroda: 1397 SECOND AVE., NEW YORK

A mi jelszavunk
JÓ PORTEKA OLCsÓ ÁRBAN FÉRFI, NŐI ÉS GYERMEKRÜHAK
JÓJJON EBBE AZ ÜZLETBE!

THE FITWELL
NORTON, VA.

FIGYELEM Bányászok

Ne dobjátok el a hibás cipőket. Bármilyen cipőt jutányos áron kiveszünk. Mérték után új cipőket készítek akár milyen kényes lábra. Jöjjön vagy írjon erre a címre:

KATONA GYULA, cipészmeister
BOX 133, BOND TOWN, Virginia

Legjobb a National Bank

MI AZT HISSZÜK, HOGY A MUNKAEMBEREK KERESMÉNYÉNEK BIZTOS HELYEN KELL LENNIE, A MI JELSZAVUNK TEHÁT

BIZTONSÁG AZ ELSŐ

A MI BANKUNK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KORMÁNYA ELLENÖRZI, A KIK NAGY BIZTOSÍTÁK ALÁ VANNAK HELYZVE FELHÍVJUK ÖNT, HOGY NYISSON NÁLUNK TAKARÉKTEGÉST

BIZTONSÁGBAN LESZ A PÉNZE ÉS 3% KAMATOT KAP.

FIRST NATIONAL BANK
COEBURN, VA.

CINCINNATI BARGAIN STORE
COEBURN, VA.

Ebben az üzletben kap kevés pénzért a legjobbat és legtöbbet.

A Miners és Front utcák sarkától egy házzal odább.
Cipő, ruhák, férfi és női fehéreműk, stb.
HA COEBURNBA JÖN, NÉZZEN BE HOZZAM.

CINCINNATI BARGAIN STORE
FRONT STREET, COEBURN, VA.

Kedves jó testvéreim!

halkezemmel írom nektek ezt a levelet, de hiszen, hogy ez az írás a szivetekhez talál és megérintik az én szomorú sorsomat.

Levélátja a tonat a jobb kezemet és most itt ülök, kényseriü télen-ségben, nem tudok dolgozni, szomorú pihenésre vagyok kárhoztatva és férfikor legszebb éveiben és nincsen kenyerem. Fáj a szivem, hogy nem tudom magam erőből fenntartani az életemet, de a végső szükség kényszerít rá, hogy hozzatok fordulat, kedves testvéreim és hiszem, hogy ti, akik sokat szenvedtek, akik szintén ki vagytok téve annak, hogy egy napon nyomorokká zuzzon benneteket a sors, ti meg fogjátok hallani ezt a nehéz kérést.

Összeresolt csomka kezemet nyujtom felétek: segítsetek, kedves testvéreim. Az Isten megsegíti azt, aki másokat segít és irgalmas az irgalmasoknak.

Arra kérélek benneteket, szerencsésabb jó testvéreim, hogy segítsetek rajtam nélkülözhető centjelekkel és én — ha nem is kulesolhatom imára e kezemet, amit elvett a rossz sors, de szavakkal és igaz szívből jövő érzéssel kérem fog az Isten, hogy fizesse vissza nektek azt, amivel engem, szegényt, szerencsétlen testvéreket megszántok és adjon a házatokra békét, munkátokra jó szerencsét, gyermekeitekre áldást és az egész életetekre teljes boldogságot.

Az Isten legyen veletek és a jó szivetek velem.

Horváth Gábor, bányász,
Majestic, Ky.

Fenti levelet szivesen és szeretettel közöljük és reméljük, hogy ez a szomorú esemény megérinti a szíveteket és segíteni fogják, a mennyire lehet, szerencsétlenül járt testvéreiket mert hiszen mind annyiankat utóéletet a balsors és nem tudhatjuk, hogy melyik napon kell nekünk kinyújtani a kezünket könyörgésre.

Egy öreg bányász véleménye a Bridgeporti Szövetségről

Lapunk olvasója, egy illinois-i öreg bányásztestvérünk küldte nekünk az alábbi levelet, amelyet — anélkül, hogy ez ügyben állást foglalnánk — közlünk.

Tisztelt Szerkesztő Uram!

Március 4-én megjelent becses lapjából olvastam, hogy a Bridgeporti szövetségnek valami jól fizető állás után leselkedő hífnék meg akarják a szövetségnek a közbékét ostromolni.

Sajnos, de mindig akadnak a legbiztosabb alapoknak is a legnagyobb, pedig bennünket magyar bányászokat nagyon közelről érdekel a bridgeporti szövetség megvédése, ezért tehát nagyon ügyös volna, ha a legközelebbi nagygyűlésen sokkal jobb indítványokat terjesztenének elő a delegáció tagjai, mint tették azt a legutóbbi nagygyűlés alkalmával.

Akik e derék szövetséget ismerik, rövid megvitátás után beláthatják, hogy a rövid idő alatt megalapított betegséggel az alap ilyen formában áll, addig csak gyógyíthatatlan betegséggel a szövetségnek. Ha a legközelebbi nagygyűlésen sem találunk módot arra, hogy ezt megfe-

leljen szabályozzák, úgy a szövetség tagjainak száma rohamosan meg fog apadni, míg a kiadások a mostaninál is súlyosabbak lesznek. Mert akik kilépnak a szövetségből, azok legnagyobb része a fiatal és életős tagokból kerül ki, akiknek van még idejük más szövetségekbe beállni, míg az életesebbek és gyengébbek továbbra is megmaradnak a szövetségben és ezek persze jogosultak is a segélyre. Azért tehát nagyon ajánlanám egy vezetőnek, mint a nagygyűlésen megjelenő delegátusoknak, hogy a betegséggel együtt alapos megfontolást tárgyá-va tegyék, mert ez alapján megrendítheti a szövetséget.

Nemcsak nekünk magyar bányászoknak és a többi tagoknak, de az egész szövetségnek fontos, ugyszólván létező, hogy ezt az ügyet már a legközelebbi nagygyűlésen alaposan átoldozzák, mert ez a mostani formájában egy a tagokra, mint az egész szövetségre nézve csakis káros eredményekkel járhat.

Egy régi bányász.

Minden magyar bányász pártolja a Magyar Bányászlapot!

Melletünk az irek.

Pittsburghban nagy ünneppel rendezték a Róbert Emmet születésének 137-ik évfordulóját alkalmából, ami az írek tiszteletére végződött — mellettünk. Kinney John youngstoni lelkes kezdte a tiszteletet, amikor szónoklatában ráért a háborúra és isten áldását kérte a császár tenger alatti hajóira. Kijelentették az irek, hogy Anglia csak a zarnoki ökoljog nyomán tartja guszban Irországot, hogy az irek a németekkel rokonszenvenek és a közgyűlés egy határozatot hozott, melyben kijelentették, hogy nem tartoznak Angliához csak a durva erőszak után és hogy Irországnak joga lenne most szövetséget kötni Angolország elleniségére, továbbá, hogy lelkükből támogatnák egy ir-német szövetséget.

Jól esik ezt a hírt közölnünk, látjuk ebből, hogy vannak még olyan népek is ezen a világon, a kik velünk éreznek e nehéz órákban és jól esik különösen az, hogy erre az egész ügyre egy magyar bányász testvérünk hívta fel a figyelmünket, akik kivágták nekünk a gyűlésről szóló tudósítást hírt egy angol újságból és beküldte azt hozzánk.

ILLINOISI HIREK.

Közi Zvara Ágoston, harrisburgi magyar pénzüldő, lapunk tudósítója.

Szalay Ferenc szerencsétlenségére Nagy szerencsétlenség érte Szalay Ferencet, Nogradról, Nógrád megyéből ideszarmazott testvérünket, aki e hó 12-én vadászni indult, de az uton szerencsétlenség érte, amennyiben fegyvere elcsúszott és bajtársunknak bal kezefejét annyira szétronsolta, hogy azt még aznap le kellett az orvosoknál vágni. Szalaynak sok az ismerőse amerikaszerre, akik bizonyára részvételt értesülnek az ő szomorú sorsáról.

Megindult a munka.

BONNE-TERRA, MO. Az itteni ólombányák tulajdonosi hivatalosan jelentik, hogy e hó 16-án ismét teljes erővel felvették a munkát és 4500 munkástestvérünk, a kik a mult év októbertől alig dolgoznak valamit, ismét jó munkához jut. A bányák St. Francois megyében fekszenek és magyarok is elegenden vannak azon a vidéken.

Illinois bányások.

HARRISBURGI ÉS VIDÉKI MAGYAROK SZIVES FIGYELMÉBE.

Tisztelettel értesitem a harrisburgi és vidéki magyar testvéreket, hogy a háború következtében olesóvá vált magyar pénzt én mindig a legalacsonyabb árfolyam mellett küldöm az óházába.

Jelenleg például Magyarországra \$17.00-ért küldök 100 koronát

a leggyorsabb uton, teljes felelőség mellett. Biztosítom ügyfeleimet, hogy nálam mindig jókiszolgálást kapnak, mint bármelyik

JAKAB vagy MÓRIC

nevű honfitársunknál, vagy akármelyik nagy banknál, mert én kis üzletember vagyok ugyan, de becsületes. Üzletem a saját házámban van, házbért és sok alkalmazottat nem kell fizetnem, se más nagy kiadásaim nincsenek. Figyeljék meg a magyarok, hogy soha egyetlen nagy hangon hirdető nagy cég sem küldi egy centtel sem olesóbban a pénzt, mint én.

A környékbeli magyarok pártfogását kérem.

ZVARA ÁGOSTON
Harrisburg, Ill.

Háborus rendelések

Amióta az európai háború dühöng, Anglia és bántársai nem kevesebb mint billió, vagyis ezermillió dollár ára feyvert, töltényt és egyéb hadianyagot szerettek be vagy rendeltek meg az Egyesült Államokban.

Az elmúlt hat hónapban 400 millió dollár ára hadianyagot szállítottak ebből az országból a szövetségesek számára. De ez csak kis része annak a rengeteg anyagnak, amire rendeltést adtak a szövetségesek amerikai vállalatoknak azzal, hogy kilenc hónapban, sőt némely esetben két éven belül kell azt szállítani.

A legutóbbi hat hónapban exportált 400 millió dollár ára hadianyagban a következő termékek szerepeltek többek közt:

Fegyverek, töltények és robbanószerek 107 millió dollár értékben.

Vas és acél 66 millió dollár értékben.

Szövött áru, harisnya, kötött kabát stb. 32 millió dollár értékben.

Autómobilok 22 millió dollár értékben.

Vegyszerűk, gyógyszerék és orvosi műszerek 6 millió 250 ezer dollár értékben.

Bőr és lábbelik, löszerszámok stb. 18 millió dollár értékben.

Egyebek, köztük marhasz, liszt, kukor és egyéb élelmiszerek, 161 millió dollár értékben.

Február elsejéig összesen 412 millió 250 ezer dollár öszlött Európából, Angliából és szövetségesült Amerikába.

Anglia és szövetségesei főképp az amerikai fegyver, robbanószerek és löszergyárakkal kötötték sok millió dolláros szerződéseket. Ugy szelvényekre lekötötték összes termelésüket. Természetesen a legnagyobb titokban igyekeznek tartani a különböző cégek, hogy rendelést kaptak valamelyik hadviselő ország kormányától. A rendelés persze nem a kormány, sem annak washingtoni képviselője adta az amerikai vállalatoknak, hanem egy-egy broker vagy ügynök után kötik meg a szerződéseket. Az olyan gyárakat, amelyekben a szövetségesek számára hadiszereket készítenek, éjjel-nappal órákig mint a puskaporotnyot. Még a munkásokat is csak aróképes igazolvánnyal eresztik be a legtöbb ilyen gyárba.

Az amerikai fegyver és löszergyárak: számszerint hetvenöt, béke idején alig alkalmaznak több munkást mint huszert, de most, amidőn mindegyik gyár kétszer-háromszor annyit igyekszik termelni, mint béke időben, nem kevesebb, mint 50,000 ember izzad bennük éjjel-nappal. Hasonlóan megsaporodott a munkások száma az Egyesült Államokban található 103 robbanószergyárban.

Mindegyik gyár kétszer annyi robbanószert termel, mint amennyit szokott, hogy a nagy rendeléseknek idejében megfelelhessenek. Nem egy cég új gyártelepeket épített s mindegyik telepen kétféle háromszor váltják fel a munkásokat minden huszonnégy órában.

Persze az amerikai robbanószergyárosoknak volt gondjuk arra, hogy a robbanószerek készítéséhez szükséges anyagok áráit a legmerészebben fölemeljék.

Az ugynevezett pikrinsavnak fontja 25—30 cent volt, most \$2.50. A lögyapot ára megduplázódott s nyers állapotban ugyszólván nem is kapható. Mind lefogalták a robbanószert gyárosok. Rendes körülmények közt fontja 20—25 cent volt, míg most 80 centre se igen kapható. A francia kormány nemrég 24 millió font lögyapotot akart vásárolni, fontját 65 centjével, de nem tudak neki azonnal szállítani s így kénytelen volt két éves lejáratu szerződéssel biztosítani magának a lögyapotkészletet.

Minden magyar bányász rendelje meg a Magyar Bányászlapot.

Bányatelepek hírei.

WINDBER, PA. Egy itt lakó hű bányásztestvérünk kér bennünket arra, hogy tudassuk a Magyar Bányászlap olvasóival, kerüljék el Windber környékét mostanában, mert annak dacára, hogy állandóan figyelmeztetjük bajtársainkat arra, hogy ne menjünk bizonytalan plézkre, ide is például folyton mennek az emberek, sőt egész családok is és aztán munkát nem kapnak, ugy, hogy a legnagyobb nyomorúságban maradnak, mert nincs már több pénzük utiköltségre. Hetenként három-négy napot dolgozik a bánya és a kereset nem éppen a legjobb. Kevés kárót kapnak és kicsit, alig fél tonnással. A bánya 3—4 és fél sukos. Masina után 42 centet fizetnek, pick után 53 és fél centet fizetnek. Munkát egyáltalában nem lehet most kapni idegen munkásoknak.

TOMSEBURG, W. VA. Itt a munka rosszul megy minden telepen. 1—2 napot dolgoznak hetenként. A bányában se gáz, se víz nincsen és szabad lámpával dolgoznak. Lejáró kö nincsen. A szent láncos masina vágja és tonnáknak végyes mérssel 26 centet fizetnek. Szerencsétlenség nagyon ritkán fordul elő és a munkásokkal jól bírnak. A lakás és élelmiszer nagyon drága. Itt lakó testvéreink nem nagyon ajánlják ezt a helyet bár 1—2 munkát vesznek fel, ha éppen jönnek.

PANAMA, ILL. Gelencsér Ferenc, Balla József és Ujhelyi Róbert megvásárolták az ide közel eső Lorento bányát és itt a munka pár hét múlva valószínűleg meg fog indulni. Ez a bánya már körülbelül egy évtől, hogy nem dolgozott és most az utóbbi pár hét alatt aiaopos javításokat eszközöltek rajta.

RHONE, PA. Olehvár Sándor testvérünk írja, hogy ott a munkaviszonyok még mindig nagyon rosszak, hetenként csak három napot dolgoznak s a telep szulva van néppel, ugy, hogy a munkásokkal nem bírnak jól. Most ugy hallatszik, hogy az egyik bányát teljesen le akarják zárni, akkor aztán teljes lesz a pléza a jölöt.

Bányászvizsgálók látogatása.

Zvara Ágoston harrisburgi pénzüldő tudósított távirati értesítése szerint az illinois bányász vizsgáló bizottság e hónapban sorra járja az illinois bányatelepeket, hogy azok berendezését megtekintse. A bányászvizsgálók sorrendje a következő: Eldorado 16, West Frankfort 17, Herrin 18 és 19, DuQuoin 23, Belleville 24, Staunton 25, Springfield 30 és 31.

FIGYELMEZTETÉS!

Tudatjuk a magyar bányászok, hogy PEKÁROVICH ANDOR volt utazó képviselőnk a Magyar Bányászlapnak többé nem dolgozik és a lapot tovább nem képviseli.

Betegek figyelmébe

ajánljuk

Dr. BACKY GYULA

St. Louis magyar orvos

ORVOSI KLINIKÁJÁT

1631 S. Broadway,

ST. LOUIS, MO.

Fekvő és fenjáró betegek kezelése elvállaltatik.

SZAZ CENTBŐL ALL EGY DOLLAR,

ezt éppugy tudja mindenki, mint ahogy az Atlanti Óceántól a Csendes Óceánig mindenki előtt ismeretes, hogy

EGY NAGY BAKSZI PURGARET ANNYI. MINT SZAZ SZEM PURGARET.

Már most a sima székülés, szabályos emésztés, jó étvágy, meg- imosodás, jó alvás, pirosposzsgás arccsinn elérésére

naponkint két szem Purgaretet kell elragni,

igy tehát világos, tudományos és tapasztalati tény, hogy

napi két centbe kerül az egészsége,

mert az igazi és páratlan gyomor tisztító, a Purgaret-gyógyonko- rának nagy bakszját 1 dollárért, vagyis száz centért küldi a feltaláló és egyedüli készítő

Vörös Kereszt Patika
8901 BUCKEY ROAD, CLEVELAND, O.

Nagyszerű ajándékot

küldök MINDENKINEK, a ki nekem az Amerikában lakó barátainak és ismerősöknek név és pontos címét beküldi.

Henry J. Schnitzer
Bankár

141 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

Dr. C. L. Garriss
ORVOS

Éjjel-nappal rendelkezésre áll Irodá: a Michell Blockben Independent Phone No. 124 ELDERADO, ILL.

EGY KITŰNŐ AJÁNLAT

VÁGJA EZT KI

Es a kép és a ZIRA cigaretták d o b o z címlapján ugyanannyi ajánlat, mint egy ZIRA Szűrőszűrő. Kérszépítésben vagy általában Olvassa el a dobozban lévő zsebkönyvet. Egy ajánlat 100, 31-és 100.

ZIRA

P. Lorillard Co. New York City

The First National Bank
EBENSBURG, PA.

LEGNAGYOBB, LEGERŐSEBB, LEGJOBB.

Tőke és felesleg \$330,000.00

Rendelkezésre álló összeg \$1,400,000.00

BETÉTEK UTÁN 3 SZAZALÉK KAMATOT ADUNK.

Flat Top National Bank
Bluefield, W. Va.

Alapítóke \$100,000

Tartalékalap \$70,000

Feloztatlan nyereség \$5,000.00

Vagyon egy millió dolláron felül.

Minden betévé, akár kicsi, akár nagy, a betéte egyforma pontos, előékeny kiszolgálásban részesül.

Két magyar hivatalnokunk van magyar ügyfeleink kiszolgálására 3 százalék kamatot fizetünk betétekre.

Betéteket posta után is elfogunk, s azok ajánlott levélben küldhetők Express utalvánnyal mi fizetjük a költséget.

As Európában duló véres háboru következtében a magyar pénz értéke ujra csökkent, ugy, hogy jelenleg a következő árak mellett küldöm a pénzt az óházába

TELJES FELELŐSSÉGGEL

100 korona \$17

200 Korona \$34.00 400 Korona \$68.00

300 Korona \$51.00 500 Korona \$85.00

Küldjön tehát én általam pénzt haza.

Kisebb és nagyobb összegeket ugyanily arányban szállítottam le. A fenti árakban már a küldési díj is bent foglaltatik és minden centért teljes szavatosságot vállalom. Az én irodám már több mint 12 éve fenn áll és eddig elért sikereim titka: a főtétlen becsületesség, a lelkiismeretes, pontos és gyors kiszolgálás.

Ruttkay Jenő
Hajójege és Pénzküldési Irodája
106 Ave. B, New York

ARBAN HAK

ASZOK

el a hibás milyen cí. áron ki- írték után szitek akár ves lábra. írjon erre ure:

ster

Virginia

FORE

jobbát és a

zal odább.

mük, stb.

SOZZANK.

TÖRE

IRN, VA.

A világháború.

MEDDŐ HARCOK.

Az utolsó hetekben alig volt a háborunak nagyobb eseménye és az egész sánccsínára való kiüresedés mellett tulajdonképpen nem egyéb, mint melegen, amit azért rendeznek, hogy a katonák ne pusztuljanak el a borzalmas szolgálat közben, hanem idegizgatással tartásuk bennük a lelket.

Mert hogy a németek elvesznek a franciáktól 300 foglyot, vagy hogy az angolok a németeket hátraszorítják, az ugy-e nem jelent semmit ebben a világháborúban és a harc végső eredményére ennek egyáltalán semmi befolyása nincsen.

Döntő erejű támadások nem is várhatók előbbre, mint április végére vagy májusra, amikor újra megkezdődnek az óriási méretű rohamok és esztűzások.

AZ OROSZ HARCTER.

Nagyobb ütközések csak az orosz határon történnek, ahol napról napra tízezreikre pusztul el Európa virágja és egy a németek, mint az oroszok és osztrák-amagyarok nagy veszteségeket szenvednek ugyancsak eredmény nélkül. Az utolsó hetekben az oroszok egyik vésztétét a másik után szenvedik, de ezeknek nincs nagyobb jelentősége, mert amíg egy részről a mi csapataink nem képeznek őket Magyarország és Galicia területéről kiszorítani, másrésztől köpölnék nyugati Varsót elvenni és legyén bár szomorú dolog, mégis az az igazság, hogy küzdelmeink nem elégségesek csakon, dacára a nagy áldozatoknak.

Igaz, hogy az oroszok közül háromszor annyi pusztul el és adja magát, mint a mieink közül, de igaz az is, hogy nem és magyar fiú is sok vész el, különösen a Kárpátokban, ahol a nagy kemény télen alig lehet őket kellőleg feltélni és ahol a hideg is rettenetes pusztítást végzett bennük. Rövidesen ott is nagy mértékű lesznek, mert a tavasz beálltával az oroszoknak is sikerül nagyobb számú csapatokat vetni a harctérre, de nekünk is módunkban lesz nagyobb aktivitást kifejteni.

A SZERBEK FELŐL.

A szerbek felől nem hallani semmit, ha csak azt nem, hogy a montenegrói kecskepásztorokkal együtt ők is éheznek és fáznak és készülnek a tavasszal októrelen bekövetkező végső küzdelemre.

ANGOL KUDARC.

A Dardanellák alatti harcok kudarcra vezetnek az angol-francia hajóhadra nézve, mert most már maguk is beismerik, hogy hazugságok voltak a világgá kiáltott első győzelmi hírek és maguk sem várják előbbre a Dardanellák áttörését, mint huszvétra, közben pedig elsüllyesztik a török erődök egyik-másik hajójukat, úgy, hogy huszvétra vagy marad belőlük vagy sem. Konstantinápolyt különben el van készülve minderre és mielőtt hozzá férnének, nagyon kemény diót kellene feltörnien az angolokak és franciáknak. A teljes győzelemben különben most már ők maguk sem hisznek, pedig ha a hatvankét csatahajó szűgyenszemre vissza fog vonulni, akkor Anglia és Franciaország tekintélyének örökre vége lesz.

SÜLYEDŐ HAJÓK.

Az elmúlt héten kilenc ellenséges hajót süllyesztettek el a németek és ha soká tart, akkor hat hónap alatt éhen pusztul Angolország. Az elsüllyesztett hajók között különben egy hadihajó is volt, amely télen az angol katonát vitt magával a hullámsírba. Majd követi őket oda a többi is. Anglia védelme, reménye és büszkesége egy év alatt a víz mélyébe fog szállni.

KATONÁK HUSVÉTJA.

Amint a karácsonyi ünnepeket szerették volna megünnepelni valamilyen módon katonáink, úgy a Megváltó feltámadását is ünnepeleik, de amint akkor nem engedte a lelketlen, kalmár Anglia, hogy szünnapot tartsanak, úgy most sem akar hallani arról, ami nem csoda, hiszen amíg az egész világnak ünnepe amagasztos husvét, mert majdnem az egész világ népe egy Isten hívő, addig Anglia is egy istent lét, még pedig a pénzt. Azt imádjá ez a züllött nemzet, azért rendezte ezt a véres háborút és ezért vannak megszámlálva hatalmának napjai. Az Isten nem siet, de nem is késik.

FORRONG A BALKÁN.

Még a tél elején megírtuk, hogy tavaszra sokkal nagyobb arányokat ölt majd a háború és megjósoltuk, hogy bel fognak abba avatkozni Európá többi nemzetei is, mert hisz az egész világrésznek megváltozik a térképe háború utánra. Most az államok egymásután fészkelődnek és mind állig van fegyverkezve, hogy beleszólhasson a nagy zenébe.

OLASZORSZÁGTÓL FÜGG MINDEN

Az egész európai helyzet kulcsa ismét Olaszország kezébe van lőve, mert ha Olaszország ellenünk avatkozik a háborúba, akkor rövi desen vége lesz annak, ha mellettünk, akkor is vége lesz, viszont ha Olaszország semleges maradna, akkor tovább folyna az a rendese medében.

Eppen azért a két hadakozó fél óriási nyomást gyakorol az olasz kormányra és mindkét fél szebbnél-szebb és jobbnál-jobb dolgot ígér nekik, ha az oldalukhoz fuznak.

Nincs kétség és tagadni való felőle, hogy Ausztria most már hajlandó egy jó darab földterületet átengedni Trientből Olaszországnak, főül azonban, hogy a talianok visszaehnek a helyzettel és Trientet is kívánják, amit fegyver nélkül soha nem vesznek el Ausztriától.

A szövetségeseikkel szemben azt ígrik nekik, hogy ha nem maradnak semlegesek, hanem Ausztriát megtámadják, akkor nem-

csak Trientet és Trientet, hanem Törökország egy részét is ők kapják meg és a talianok most nagy labozásban állanak, hogy melyik hadakozó félnek adják el a tisztességüket. Mert semmi más ez, mint a becsület eladása és úgy látszik, annak fogják odadni magukat, aki többet ad majd érte.

GÖRÖGORSZÁG ÁLMA.

Görögország hajdani birtokáról, Konstantinápolyról álmodozik és mindennél erősebben akar eszakihozni, hogy azt megkap-hassa, eszupán a király maradt eddig józann, aki jól tudja, hogy az angolok ugysem adnak nekik a várost és aki nem akarja országát szerencsétlenségbe dönteni.

Görögországot alkalmasan Bulgária fogja felbreszteni álmából, mert határainak hatalmas bolgár seregek vannak összevonva, hogy őket minden perében megtámadhassák.

ROMÁNIA KETSZINÉSÉGE.

Nem is két, de tizenkét színt játszik Románia mióta a háború kitört és míg egyrészt mindkét hadakozó féltől szívesen vesz fel kölcsönöket, más részről egyikhez sem akar nyitlan pártolni és megint úgy szeretne eszafálni, mint a Balkán háború idején, hogy a háború végén vesse magát a kifáradt hadakozók torkára. Ez ellen azonban mindkét fél elkészül és ez a piszkos tervük nem fog sikerülni.

BULGÁRIA MELLETTÖNK VAN.

Bulgária a háború kitörése óta mindig mellettünk volt és alig van kétség felőle, hogy a szüktesség pillanatában hű szövetségeseit állítunk bennük. Igaz, hogy a Dardanellek ostroma izgatja őket, mert még ma is Driinápolyra fúj a fúrok, amit a törököktől már elvettek egy ízben, de valószínű, hogy a végén is a becsület győz majd a bírgyón és nem tesznek majd úgy, mint a derék olasz szövetségeseink, kiköltöl most a semlegességet is meg kell vásárolni, nehogy segítségünkre jönnének.

SZANTANAK ÉS VETNEK OTTHON.

Magyarországban a tavaszi munkák idejélelérkezett és az ország népe most tiszszere gondtal igyekszik az anyaföld megművelésére, hogy ha netalan a háború még egy esztendőig tartana vagy annál is tovább, legyen mit enni a népnek meg a katonáknak és ne birjanak kiéhezteni bennünket.

A még otthonmaradt épkézláb emberek kívül a hadifoglyokat és serdültebb gyermekeket fogják majd a mezei munkákra és a minisztérium rendelete felszabadította a 12 éven felüli gyermekeket az iskolabájarás kötelezettsége alól, hogy segíthessenek a mezei munkáknál.

VAN MIT ENNUNK.

Nagy a drágaság otthon, de ennünk azért van mit, hála Istennek, mert el voltunk látva legalább két évre való élelmiszerral. Igaz, hogy háborús kenyérre van az ország szorítva, ez azonban csak helyes előrelátás, mert nem tudhatni, hogy milyen lesz az ideit termés. Jobb előre félni, mint aztán megijedni.

KATONAINK ÖRÖME.

Nekünk is jól esik a tavasz és a mezők zöldje, de százsoros örömet hoz a katonáknak az Isten napja, mert a rettenetes téli hidegnek és a havas esztatereknek vége lesz a legalább a fagy nem fogja tizedelni őket. Afrancia mezőkön nyílnak már a tavaszi virágok; csak az a baj, hogy sokan szagolják már alutól azokat.

Az hólya, a hóvirág már nálunk is virít. Nemsokára kalász is zúdul majd áldott Magyarország földén.

Saline Trust & Savings Bank

Harrisburg, Illinois

4 SZAZALÉK KAMATOT FIZETÜNK TAKARÉKBETÉTEKRE

BANKUNK ILLINOIS ÁLLAM ELLENŐRZÉSE ALATT ÁLL
Tőke és részvényesek felelősége \$150,000.00
Dr. J. V. CAPEL, elnök Hon. A. W. LEWIS alelnök
JOHN B. LEE, pénztáros

Ha meglátogat bennünket ÜJÉV előtt, szép ajándékokat kap.

MINDIG VAN MUNKA

EGY RENDES GYÁRTELEPEN, NEM UGY MINT A BANYÁKBAN, AHOZ KEVESEB DOLGOZNAK.

TELEPEDJÉK MEG NEW YORK MELLETT

Mi önnök azt ajánljuk, hogy vegyen magának házhelyet LINCOLN-ban, N. J., ahol több óriási gyár van és sok ezer embernek van állandó munkája.

Mink arany helyet nem ígérünk önnök, de az biztos, hogy ha Lincolnban vesz házhelyet, emelkedik a vagyon, mert a telkek ára mindig emelkedik.

SOK BANYÁSZ VETT MÁR TOLUNK

telket és ha akarja, szolgálunk ezek nevével, ők megmondják, hogy milyen telkek ezek. Könnyű észleltetésre adjuk el a házhelyeket, úgy, hogy mindenki vehet belőle.

EZ TALÁN AZ ÖN SZERENCSEJE

ne fusson el mellette, érdeklődjék, hogy milyen olaszról van szó, mert ezek a telkek nem pusztaságban, hanem egy nagy városban vannak, ahonnan New Yorkba villamos vasúton mehet.

CAMEO REALTY COMPANY

136 Liberty Street

New York, N. Y.

"Az angyalok is azt mondják odafenn az égbe, Uram ezt a jó borivót, vegye kegyelmébe!"

IGEN ÁM, DE CSAK AZT, AKI KOMLÓSSY KAROLYTÓL Hozhatja a JÓ BORT ÉS JÓ PALINKÁT!

IDE FIGYELJ BANYÁSZTESTVÉR!

Csak egyszer próbáld tőlem rendelni italt és mindig tőlem rendel, mert én többet adok olcsó pénzért, mint más üzlet drága pénzért.

Ezek a mi áraink				
GALLONONKÉNT				
Favorite, kitiűnő vörös pálinka	.....	1.50		
XXX Három kereszt igen jó vörös pálinka	.....	2.00		
XXXX Négykeresztű legjobb vörös pálinka	.....	2.50		
Reszervista, kitiűnő öreg bakapálinka	.....	3.50	(ez a legfinomabb ital.)	
Nagyon jó fehér pálinka	.....	1.75	2.50	3.50
Konyak (valódi égetett pálinka)	.....	2.00	2.50	3.50
Nagyszerű barack vagy almapálinka	.....	2.00	2.50	3.00
Hazai szilviorium	.....	2.50	3.50	
Finom törökös pálinka	.....	2.50		
Legfinomabb rumok	.....	2.00	2.50	3.00 3.50 4.50
Keménymagos pálinka (Mississzekeknek)	.....	1.75	2.00	2.50 3.50
Anizsmagos	.....	2.00	3.00	
Tiszta finom tengeri pálinkák	.....	2.00	2.50	3.00 3.50
Tiszta finom gabonapálinkák	.....	2.00	2.50	3.00 3.50

RENDELJEN MOST!

S. S. KLINORDLINGER

KOMLÓSSY KAROLY

MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE.

968 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

Richter Anchor Pain-Expeller

Óvakodjon az éreztelen utazástól és kivegye az eredeti Richter Anchor Pain Expellert, a horgony védjeggyel, mint a mellékelt kép is mutatja. 25 és 50 cent minden gyógyszerárban, vagy egyenesen tőlünk.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington Street, NEW YORK, N. Y.

Robert H. Davis
CGYV&D
First State Bank épületében
6000 számú szoba,
ELDORADO, ILL.

HAJÓJEGYET

vegyetek nálam. Szívesen utaztattalak benne-tekkel és utra valóul eljött.

DAVID NEVY

VINTONDALE, PA. az összes vonalak úgynöke.

Tevan Endre ur, lapunk képviselője, Pennsylvania államban utazik, fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására.

BARÁTAIMHOZ!

Vásároljon italokat tőlem a kékre festett szalonból.

Pénzt takarít meg, mert én fizetem az express költséget és felelőség mellett minden rendelést pontosan eszközök.

JOHN BOJUSS

P. O. B. 248

POCAHONTAS, Va.

PÉNZKÜLDÉS

Vagyoni állomány \$1,250,000.00
3% TAKARÉKBETÉTRE

TELJES FELELŐSSÉG MELLETT!

McDowell County National Bank, Welch, W. Va.

A háboru krónikájából

A limanovai csatakép.

A tiszta művészet szempontjából — tudom — teljesen helytelen az, amit itt ki szeretnék fejteni. A festőket nem iradalom, nem történelem, nem újságírás és nem telkesítő szónoki beszéd. A csatakép tehát a festőművészet szempontjából csak azoknak a törvényeknek van alávetve, amelyeknek bármely más figurális festmény vagy tájkép. Most azonban széles e világon mindent rekvirál a háboru. Az autók, amelyek eddig selyem ruhás dámákat vittek a premierekre, zab, szén és liszt utazik a frontra, vagy vérző sebesült jön benne a kórház felé. Az irodalom fel van függesztve, a költő szemlélődik, s aki író a külföldön vagy itthon a tollhoz nyúl, most szintén rekvirálva van a háboru számára — vagy otthon emlékdíjra, ról, vagy a fronton vándoroló csapatról-csapatra. Ez is művészetlen eszelelés, re maradjunk meg abban az ábrándban, hogy használunk vele annak a néhány százmillió embernek, aki Európában otthon maradt, a lakásán. Egy bankpénztárost láttam lust bevásárolni és a bészorral veszekedni a csatátér mögött; a gulyást egy asztalosmester főzte ebből a huszból a katonáknak. Miért ne vállaljon most hasonló szerepváltozást az író s hogy a tárgyra térjek: a festő is!

Ha szabad előre gondolkozni és álmódolni ama békés korszakról, amikor majd gyermekeink bámulva sétálnak a Szépművészeti Múzeum termeiben és áhítattal nézik azokat a képeket, amelyek a magyarságnak ebben a háboruban vitt szerepét ábrázolják — akkor már most fel kell hívní a festők figyelmét arra, hogy eddig a mi szivünkhez legközelebb álló csataképtárgy a sokat emlegetett limanovai ütközet.

Nem lehet ezt a limanovát elégszer emlegetni. E a háboru nem kényeztetett el bennünket annyira, etaoet felül álló teljes győzelmet, az ilyen maradaadó katonai értékű csatát, mint aminő Limanova volt, a legelső sorba ne állítsuk. Limanova először is vezérkari siker volt, mert tisztára csak elms, okos, gyors, bátor és modern ötletek egész sorozatát állította meg a Krakó alü törő, és így Berlin, Bécs és Budapest utját kereső orosz haderőt. Ezek az ötletek és hadmozdulatok fent Krakónál kezdődtek és ugy haladtak a hare során északraól délre nap-nap után felefelé, Bochnia, Tymbark, Limanova irányába. Az utolsó ület, a legmerészebb, a legnehezebb, Limanovától délre Zalesel-nél és a Limanovát környező dombokon hozta meg a véglegesen döntő sikert: az orosz haderő egérfogóba került, hirtelen és zavartan vonult vissza, rettenetesen elvérzett, huszonhat-harmincezer foglyot adott a kezünkbe és visszaadtak nekünk Limanovát, Neu-Sandeet, a Poprad és a Biala völgyét, nagy és ofntos darab földet, sok vándort, falut, vasuti vonalat — mondatni: az egész Nyugat-Galicia föléltt való katonai uralmat.

Ennek a tiszta, világos, befejezett és eredményes győzelemnek a legszebb csatái Limanova körül folytak s ezért nevezük a Krakó-Bochnia-Limanova-Zalesel-vonari nagy csatáját röviden limanovai csatának. Ez volt az osztrák-magyar vezékar sikere Limanovánál. Igazságtalan dolog volna az egyes vezérekrol megfelledekezni, akik az elrendelt mozdulatokat véghezvitték. De még igazságtalanabb volna, ha e vezérek neveit mi, újságírók válogatnánk ki a nemzet hálája számára, hisz mi a nagy csatának csak egyes epizódjait ismerjük és fontosnak tartunk most olyasmint, amit a hadtörténelem talán mellőzni fog és talán nem is ismerjük annak az egyszerű ezredesnek a nevét, aki ezen a hosszú vonalon valahol egy kritikus órában megmentette és képes tette a szituációt a további fejlődésre. Bizonyára megmarad a hi-

valatos történelemben is Arz Artur altábornagy érdeme, s benne lesz a tankönyvekben gróf Herbertstein, Hadfy altábornagy és Molnár vezérmagy neve is. De a többit csak a háboru után fogjuk megismerhetni.

A magyar csataképfestőt két dolog érdekelheti a limanovai csatából. Az egyik a lóról leszállított huszárok emberföltöi, igen helyesen sokat emlegetett harcra. A legtisztább fajtájú, gyönyörű legények voltak ezek, a tisztjeik a legjava a magyar lovassági karnak. Éjjeli rohamaik, nappali harcaink ezen a gyönyörű fekvésű vidéken, a napfényes késő ős hangulatában még a laikus fejében is egész képtárra való csataképet keltenek. Megható volt a felszerelésük: kardjuk nem volt, mert akadályozta volna őket a járásban, törött karabélyokkal, ásóval, bottal, kapanyéllal, oroszól elvett szuronyral, zsebkéssel, sőt puszta ököllel is verekedtek és győztek. Színes ruhák különös képet adtak a sárgásbarna agyagba vajt árkokban; a eszaki-keleti háborúnak külön fejezte ez a színes, daliás, pirosarany-kék sereg ebből a szempontból is.

A másik terepünk a történelmi csataképfestés számára a Molnár-dandár nagy honvédróhama, a mely dél felől került meg az orosz Limanova mellett. Ez volt az a pont, amelyet vezérkarunk a nagyszerű mondat végére tett. — Ezek a sárban, vízben erdőn, hegyen át végso megfeszítéssel előretörő horvédek, akiket a maguk minden emberi erejének végso felhasználásán kívül igazán Isten hatalma segített ahhoz, hogy le tudják győzni a terep váratlanul embertelen akadályait és a kellő órában mégis meg tudjanak ekkéni oda, ahová rendelték őket, — s aztán az a boldok mámorban való végso felrohanás a hegyre, az az ellenállhatatlan erejű lendület, a melyre a nagy többségben levő oroszra vetették magukat, — az a diadalmas üldözés és észak felé futó orosz seregek, pihenő nélkül, — a nagyszerű találkozás a Szurmay-seregrel, — csupa olyan téma a csataképfestés számára, a melyet elmulasztani csaknem kötelességmulasztás. Bármennyire nem esztétikus szempont parancsolja itt a munkát.

Mi, újságírók Limanovánál az üldözéshez érkezünk, de a halottakkal borított csataterén, a pihent friss nyomok között még el tudunk huszárok között, a szemtanúk és tünk igazodni. Ha a vonatunk az előttünk haladó munióci miatt nem kékik akkor teljes huszonnyó óráit, még a tüdhe érkezhettünk volna. Két festőt láttam a csataterén: a mi kintinő Vaszary Jánosuk és a bécsi Hollitzer Károlyuk, a volt magyar huszárt és a magyar katonai valóságos rajonőgyát. Buzgón rajzolgattak; már akkor bántott, hogy nincs itt még tíz magyar festő, aki a múzeumi örökévalóság számára színekkel jegyezze fel a magyar lovaskatonát és a magyar gyalogos önfeláldozását, győzelmes küzdését, a hazáért idegen földön véres elhullását, most itt a helyszínen szivetrázó, de majdan a jövőben megtisztuló és történelemmel emelkedő katonai dícsőségét.

A LEGSZIGORUBB GYERMEK-MUNKATÖRVÉNY.

Alabama állam törvényhozása a gyermekvédelmi törvények közt páratlanul álló törvényt hozott. Az összes államokat megelőzte Alabama annak kimondásában, hogy gyermekek tizenégy éves korukig nem alkalmazhatók semmilyen fizetéstől járó gyári, műhelyi, kereskedelmi, farmi vagy egyéb munkára. Az erre vonatkozó törvényt most írta alá Henderson kormányzó és 1916. október 1-én létebe. Alabamában jelenleg csak a tizenhárom éven aluli gyermekeket tiltja el a törvény a kenyérkeresettől.

EGER SÁNDOR

lapunk segédszerkesztője jelenleg uton van és fel fogja keresni bajtársainkat, hogy a bányatelepeken a munkaviszonyokat átnézzék és természetesen előfizetéseket és hirdetésekkel is felvezz.

OSATHÓ JÓZSEF ur, a Magyar Bányászlap utazó képviselője, fel van hatalmazva lapunk részére előfizetéseket és hirdetésekkel és azok árát felvenni és a felvett pénzt a lap nevében szabályszerűen nyugtázní.

Illinois képviselőnk

Zvara Agoston ur, a közismert harrisburgi magyar pénzküldő, a Magyar Bányászlapot Illinois és Indiana államban minden tekintetben képviseli.

Ajánljuk Zvara urat és lapunkat a nyugati államokban lakó bajtársaink szives jóindulatába. A Magyar Bányászlap kiadóhivatala.

Értesítjük a Fairmont vidéki bajtársainkat, hogy HORNIAK JÁNOS ur, Baxter, W. Va., lapunkat minden tekintetben képviseli, fel van jogosítva előfizetési pénzek felvételére és nyugtázására.

ÓVÁS.

Figyelmeltetjük hirdetőinket és előfizetőinket, hogy Paál (Pfeifer) József nincs a Magyar Bányászlap alkalmazásában és nincs joga részünkre semmi pénzt felvenni.

Magyar Livery Stables

WICK LAFOS ajánlja magát lakóháznak, temetőszék és mufolásokra. — Ugyancsak autómobil is rendelhető minden alkalomra mérsékelt áron. Ahonfitársak pártfogását kéri SCALP LEVEL és WINDBER vidéki magyaroktól.

BAJTÁRSÁK!

A Magyar Bányászlapot csakis a magyar bányászok pártfogása, a magyar bányászok előfizetése tartja fenn, mert mások mi semmit el nem fogadunk.

Kérjük bajtársainkat, hogy ne várjanak ügynökök, vagy külön felszólítást, hanem a ki hátralekban van, az küldje be az előfizetési díját minél előbb.

Aki a rossz idők miatt nem tudna fizetni, az írja meg bizalommal és mi szivesen küldjük a lapot tovább is ezeknek a bajtársainknak, de ki sem írni, sem fizetni nem fog, annak a lapját két hét múlva be fogjuk szüntetni.

Bajtársi szeretettel
A MAGYAR BANYASZLAP
kiadóhivatala.

HONFITARSAIM!

HA ATUTAZÓBAN VAGY ÜZLETI ÜGYEKBEN NORTON, VA.-ba JÖNNEK KÉREM KERESSENEK FEL.

IZLETES ÉTELEK TISZTA SZOBÁK Importált hazi árúk

Ubaigazításal és tanácsosál késszéggel szolgáltók

FEKETE MIKLÓS NORTON. VA. Box 436

Both Phones No 189
Gaskins és Dagley Temetkezési vállalkozók és balzsamozók 18 W. Poplar St. HARRISBURG, ILL.

Dr. C. W. Turner ORVOS Kéri a magyarok pártfogását. HARRISBURG, ILL.

HA KÖHÖG ÉS FÁJ A MELLE,

ha a szénpor részült a tüdőjébe, ha meg van fáradt, vagy ha a tüdője van megtámadva, okvetlen rendelje meg a mi egyszerű orvosságunkat az Ausztráliai Tüdő Balszomot. Küldjön be 20 centet egy nagy üvegért, a költséget mi fizetjük. Jótállunk a biztos hatású szert, hogy mérég, vagy kábító szer nincs benne. 1325 SECOND AVENUE NEW YORK, N. Y.

Logan és Vidéki Bányász Testvéreink

Ha szükségtek van bármínemü, ugy bel, valamint külföldi fűszerre vagy mindenféle friss, füstölt, pácolt avagy másfajta tisztán kezelt husra, ugy forduljatok teljese bizalommal

Kohn & Eiland honfitársainkhoz Monitor Junction, W. Va.

Logan és Monitor között.

kik ugyanis raktáron tartanak RUHAT CIPŐT. OVERALLS, EDÉNYT -- szóval mindent, ami rendes magyar háztartáshoz szükséges, lehetőleg a legjutányosabb árért és mindent a saját kocsijaikon házhoz szállítanak.

Ha bármi ügyesbajos dolgait, avagy KÖZJEGYZŐI dolgait akarja elintézní, valamint HAJÓJEGYRE van szükség, ugy forduljanak bátran a fenti cég beltagjához.

Eiland Rudolf közjegyző urhoz, ki ezideig az első és egyedüli magyar közjegyző Logan megyében.

H A J Ó J E G Y és PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe jutányos árban

A JÓ SÖR HAZÁJA

Az Egyesült Allamokban nincs a miénknl jobb, modernebbül berendezett sörfőzde.

A Sörfőzde minden osztálya egy csodája az emberi leleményességnek.

RENKIVEL VIGYÁZUNK, HOGY SÖRÜNKT TISZTA S ELSŐRENDE MINŐSÉGU LEGYEN, AMIT HIRES ORVOSOK S ÉLELMISZER SZAKÉRTŐK IS ELŐSMERTÉK.

A NEW SOUTH SÖRÜK A LEGFINOMABB HOZZÁVALÓKBÓL KESZÜLNEK, AMIT CSAK BESZEREZNI LEHET.

A víz, amit használunk, a Cumberland hegyeségek kristálytiszta forrásaiból ered, melyet pontosan megszűrünk.

A SÖR A LEGKIPROBÁLTABB RÉGI RECEPTEK SZERINT KÉSZÜL, MINEK FOYTAN DUS, KRÉMSZERÜ HABA ÉS PARATLAN ZAMATJA VAN.

RENDELJE MEG A KÖVETKEZŐ FAJTÁKAT:

Crystal Pale · halvány világos színű Pinnacle ··········· borostyán színű Boek ··········· sötét színű

Kis üvegekben üvegezve 10 tucatot tartalmazó ládákban, vagy 3 vagy 4 tucatot tartalmazó ládákban IRJON ÁRAKÉRT S FELTÉTELEKÉRT. Minden levélbeli rendelést pontosan és figyelmesen elintéznük.

G. DORSCH kötszerész

728 LEXINGTON AVE., NEW YORK.

SÉRVKÖTÖK, KÖTSZEREK, MANKÓK, MŰLÁBAK ÉS GUMMIHARISNYÁK. Mérsékelt árak. Minden munkánkért jót állunk. KÉRJEN ARJEGYZÉKET

Dr. S. GOLDMAN

hazai volt cs. és kir. katonarvos-féle egyedüli magyar orvosi iroda. 206 GRANT STREET,

Pittsburgh, Pa.

Specialista férfi és női betegségek gyógyítására. Ezen iroda már 23 év óta áll fenn és ezen idő alatt sok ezer embert gyógyított meg különféle betegségekkel. RENDELŐ ÓRAK: Hétköznap 9-6 óráig. Szombaton 8-9-ig. Vasárnap 9-12 óráig.

Róza Cornfield

a legjobb baba a környéken. 70 RAILROAD STREET, HANOVER, Pa., RHONE, Pa.

SZABADALMAKAT

kidolgoz, kieszközöl s értékesít Alexander Dénes MERNŐK.

bejegyzett szabadalmi ügyvivő 404 ROSS STR. (Curry Bldg.) PITTSBURGH, PA. 125 EAST 23rd STREET, NEW YORK, N. Y. 212 ISHAM PL. ELIZABETH, N. J.

A "Feltalálók Könyve"-ét szivesen küldjük díjtalanul. — TANÁCS DÍJTALANUL!

LEGFINOMABB ITALOK!

EPPEM AMILYENT ÖN KIVAN! A Schuster név teljes jóállást jelent, hogy az italok a legrészteliek...

THE SCHUSTER CO. Dept. Z. CLEVELAND, O.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

KERESTETÉS egy hónapra \$1.00 ELADÓ hirdetek vagy bírtokok sokronként 15 cent.

KERESTETÉS.

Szóczián János keresem, aki tudommal Matfét Roadon (Rakk County) Coloradoban valamelyik plézen tartózkodik...

ELADÓ két gyönyörű házhely Bluefield, W. Va., mind a kettő sarkon fekszik...

Zajlacz Andy Nyiregyszahai, Szabolcs nem illetőségi földimet keresem...

KERESTETÉS. Szmuhanicza János kisutaknál, Nagy Laca, Bereg m. illetőségi földimet keresem...

Kinacs János, Szilárd megye, Szentkirályi illetőségi földimet keresem...

A Stonea Coke & Coal Co. szives, ir alkalmaz magyar bányászokat a telepein.

TELEPÍTÉS. Manapság már sok már sok városi honfitársunk a szabadba igazságnak, de a környéken, vagy rossz farm, vagy alig föld...

INGYEN küldünk bárkinek szívesen tájékoztatást és háborús képes lapokat, akik 1-2 hónapra címét és választáshozat hoznak beküldve...

Steiner László, Békéscsaba, négyeké szívesen küldök minden keresem...

10. azaz tíz évi tapasztalattal bírógény, ki az önzabban az ízet minden ágában és szakmájában...

Vincze János, Vassáros. Híves m. illetőségi földimet keresem...

NYUGATI KÖZLEMÉNY. Híves m. illetőségi földimet keresem...

Vincze János, Vassáros. Híves m. illetőségi földimet keresem...

Vincze János, Vassáros. Híves m. illetőségi földimet keresem...

melyben ma New York állam áll. Ez csak az ideiglenes vizsgálati...

ELADÓ házbérendezés aprókékek bányá plézen, ahol hetenként 4 napot dolgoznak...

SZEGYELEK MAGUKAT az asszonyok és leányok orvoshoz menni, ha valami bajuk van...

Kesztyűk bel- és külföldön, azok értékesítését közvetíti HERZOG ZSIGMONT...

Restaurant Bandtownban. TISZTELT HONFITÁRSOK! Tudomásunkra hozom...

Vidéki magyarság szíves pártfogását kéri: Pálincsk István, Bondtown, Va.

First National Bank DIVERNON, ILL. 3% KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEKRE...

Logan vidékéről. nem kell már New Yorkba írni, ha PÉNZT AKAR HAZA KÜLDENI...

Ne költse pénzt rossz találmányokra. Kijelölje nekem találmányát vagy rajzát...

MAXWELL SROLOVITZ HÍTES SZABADALMI ÜGYVÉD 5005-8 Jenkins Arcade Pittsburgh, Pa.

EN LOGANBOL KÜLDÖM HAZA A PÉNZT és az American Express Company vállal felelősséget az ő 100 MILLIÓS VAGYONÁVAL...

A. J. DUCHINSZKY Az American Express Company logani képviselője. Logan, W. Va.

VEGYEN ITALT ott, ahol a legjobbat kapja a pénzért...

GYERMEK KÖZLEMÉNY. Híves m. illetőségi földimet keresem...

GYERMEK KÖZLEMÉNY. Híves m. illetőségi földimet keresem...

GYERMEK KÖZLEMÉNY. Híves m. illetőségi földimet keresem...

GYERMEK KÖZLEMÉNY. Híves m. illetőségi földimet keresem...

St. Paul National Bank ST. PAUL, VA.

ALAPTŐKE \$25.000.00 BÉTÉTEK UTAN TARTALEK \$20.000.00 4% KAMATOT FIZETÜNK...

R. W. DICKINSON J. L. JENNINGS elnök. pénztárnok.

R. C. CAMPBELL Belföldi és importált italok nagykereskedése

Table listing various products and prices: MIDDLESBORO, KY. Mint a Virginia hánytartóknak lakó magyarok régi barátja...

BÁNYÁSZ DOHÁNY A magyar bányászok részére gyártva

A legjobb és legzamatosabb dohány, a legjobb magyar szivarok, a kiváló Disznó Asztaltársaság nevére magyar együt szivar- gyártással mi vagyunk.

Fried Testverek MAGYAR DOHÁNY-GYÁRSÓK 407 E. 70th St. New York.

Ne költse pénzt rossz találmányokra. Kijelölje nekem találmányát vagy rajzát...

MAXWELL SROLOVITZ HÍTES SZABADALMI ÜGYVÉD 5005-8 Jenkins Arcade Pittsburgh, Pa.

Tagja-e már AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR EGYLETÉNEK...

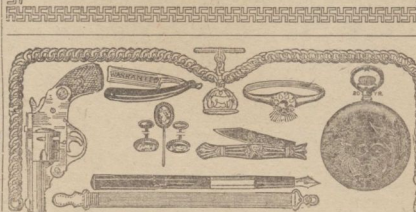
Verhovay Segély Egyletnél biztosíthatja. BEJÁRÁSI DÍJAK: 16-61 89 éves korig \$3.00...

AZ EGYLETNÉL A TAGOKNA SEMMI NEVEN NEVEZENDŐ KIVÉTELEK NINCSENEK. TAGOK CSAKIS KERESZTYÉNYEK LEHETNEK...

Tagdíj di minden hónapban \$1.00 Egy év tagdíj di összesen \$12.00

GÁBOR ISTVÁN, k. p. titkár. Room 322-327 Jenkins Arcade PITTSBURGH, PA.

HOLDENI BÁNYÁSOK. Panaszukkal lapunk legközelebbi számában foglalkozunk.

ITT AZ IDŐ, MOST VAGY SOHA! CSAK \$5.25 EGY 14 KARÁTOS GOLD FILLED ÓRA 11 GYÖNYÖR AJÁNDEKKAL \$32.50 HELYETT!!!!

meggyőződhetik, hogy amit ajánlunk, \$32.50 értékű képvisel és mi azt ameddig raktárunk tart, csak \$5.25 elpótyázzuk.

CARROLL CO., ékszernagykereskedők 610 CENTER STREET CHICAGO, ILL.

Bodnár J. János Pálinka nagykereskedése Cor. Grant and Second Ave. Pittsburgh, Pa.

Ha jó és tiszta ital akar, rendeljen tőlem. én nem tartok ügynököt, így olcsóbban és jobb italt adhatok, mint bármely más cég.

Veres pálinka gallonja \$2.00-tól \$4.00-ig Fehér pálinka gallonja \$2.00-tól \$3.00-ig...

John J. Bodnár COR. GRANT AND 2ND AVENUE, PITTSBURGH, PA. Hivatkozzon a Bányász lapra, ha rendelést küld.

MINERS BANK OF COMMERCE INC. COEBURN, VIRGINIA

EGYEDÜLI BÁNYÁSZ BANK EZEN KÉT VIRGINIAI ÁLLAMBAN. Bányászok intéznek ezen bank üzleteit.

Miners Bank of Commerce Inc. COEBURN, VA. ALAPTŐKE \$500,000.00 FELESLEG \$3000.00

ABNER LUNSFORD elnök. M. C. MATTHEWS Vice President.

CHAS. O. RAMSEY pénztárnok. G. W. TOMPKINS Vice President.

Miners Bank of Commerce Inc. COEBURN, VA. ALAPTŐKE \$500,000.00 FELESLEG \$3000.00

Vertical text on the right edge of the page, including 'VIGY' and 'UGY A FOCGLAZ AZ'.